

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบจากการวิจัย ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

- 1) แบบของการวิจัย
- 2) ประชากรและหน่วยวิเคราะห์
- 3) การเลือกกลุ่มตัวอย่างและแผนการสุ่มตัวอย่าง
- 4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 6) การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรและหน่วยวิเคราะห์

1) ประชากร

ประชากรเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 กลุ่มด้วยกัน คือ

กลุ่มที่ 1 นักศึกษาที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตในปีการศึกษา 2553

กลุ่มที่ 2 มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตในปีการศึกษา 2553

กลุ่มที่ 3 อาจารย์ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตที่ทำการสอนในภาคการศึกษาที่ 3/2553

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน ที่เป็นผู้ใช้งานมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2551 จนถึง ปี พ.ศ. 2553

2) หน่วยวิเคราะห์

หน่วยวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นหน่วยระดับบุคคล ได้แก่ นักศึกษา มหาบัณฑิต อาจารย์ และผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างาน หรือผู้ใช้งานมหาบัณฑิต ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

การเลือกกลุ่มตัวอย่างและแผนการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มนักศึกษา ใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันเป็นกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม จำนวน 104 ราย

2) กลุ่มมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลจากมหาบัณฑิตบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตที่เข้าร่วมพิธีช่อมรับพระราชทานปริญญาบัตร เป็นผู้ให้ข้อมูล จำนวน 45 ราย

3) กลุ่มอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนในภาคการศึกษาที่ 3/2553 จำนวน 11 ราย

4) กลุ่มผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้ที่ใช้งานมหาบัณฑิต ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลจากผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้ที่ใช้งานมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึง ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 78 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งตามกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น 4 แบบ ดังนี้

1) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การประเมินด้านบริบท

ส่วนที่ 3 การประเมินด้านปัจจัยตัวป้อน

ส่วนที่ 4 การประเมินด้านกระบวนการ

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

2) แบบสอบถามความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การประเมินด้านบริบท

ส่วนที่ 3 การประเมินด้านปัจจัยตัวป้อน

ส่วนที่ 4 การประเมินด้านกระบวนการ

ส่วนที่ 5 การประเมินด้านผลผลิต

ส่วนที่ 6 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3) แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การประเมินด้านบริบท

ส่วนที่ 3 การประเมินด้านปัจจัยตัวป้อน

ส่วนที่ 4 การประเมินด้านกระบวนการ

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

4) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้ใช้งานมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาบัณฑิต

ส่วนที่ 3 การประยุกต์ใช้ผลการวิจัยของมหาบัณฑิตให้เกิดประโยชน์กับหน่วยงาน

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และได้มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดคำถามให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมินจากกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มซึ่งไม่เหมือนกัน คือ

2.1) กลุ่มนักศึกษา จะเป็นผู้ที่ทำการประเมินด้านบริบท ปัจจัยตัวป้อน และกระบวนการ

2.2) กลุ่มมหาบัณฑิต จะเป็นผู้ที่ทำการประเมินด้านบริบท ปัจจัยตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต

2.3) กลุ่มอาจารย์ผู้สอน จะเป็นผู้ที่ทำการประเมินด้านบริบท ปัจจัยตัวป้อน และ กระบวนการ

2.4) กลุ่มผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน ผู้ใช้งานมหาบัณฑิต จะเป็นผู้ที่ทำการประเมินด้าน ผลผลิต

ทั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความคิดเห็น ความเหมาะสม ความสำคัญ หรือความพึงพอใจในแต่ละประเด็นเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดคำถามให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมิน

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้ง 4 แบบ ให้กรรมการประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ร่วมกันพิจารณาถึงลักษณะของคำถาม เพื่อให้ข้อคิดเห็นที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

4) นำแบบสอบถามแบบที่ 1 คือ แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับกลุ่มนักศึกษา ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษา 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ประเด็นคำถาม	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านบริบท	0.826
ด้านปัจจัยตัวป้อน	0.948
ด้านกระบวนการ	0.955
โดยรวม	0.945

เนื่องจากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าสูงกว่า 0.80 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามที่นำมาใช้วัดความคิดเห็นในครั้งนี้มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

ในส่วนของแบบสอบถามสำหรับกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ซึ่งได้แก่ กลุ่มมหาดินทิต อาจารย์ ผู้สอน และผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้ใช้งานมหาดินทิต (แบบที่ 2 3 และ 4) ไม่ได้นำไปทำการทดลองใช้ เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนจำกัด และการดำเนินการติดตามทำได้ยากลำบาก สำหรับกลุ่มผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้ใช้งานมหาดินทิต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มนักศึกษา ทำการแจกแบบสอบถามให้นักศึกษา ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน 2553 ซึ่งอยู่ในช่วงภาคการศึกษาที่ 3 ปี การศึกษา 2553 และให้นักศึกษานำมาส่งคืนที่สำนักงาน ชั้น 11 คณะวิทยาการจัดการ

2) กลุ่มมหาดินทิต ทำการแจกแบบสอบถามให้แก่มหาดินทิตในช่วงงานพิธีซ้อมรับพระราชทานปริญญา ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ กำหนดไว้ในช่วงเดือนมีนาคม 2553

3) กลุ่มอาจารย์ ทำการแจกแบบสอบถามให้กรอกรายละเอียด และรอรับกลับคืนในระหว่างการเก็บข้อมูล หรือให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำส่งคืนที่สำนักงาน ชั้น 11 คณะวิทยาการจัดการ

4) ผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้ใช้งานมหาดินทิต คณะผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือ และจัดส่งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน หรือผู้ใช้งานมหาดินทิต โดยแนบซองจดหมายติดสแตมป์ เพื่อให้สะดวกในการส่งแบบสอบถามคืนกลับมายังมหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งมีทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ดังนี้

1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับการอธิบายลักษณะโดยทั่วไป และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	ระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อพิจารณาความคิดเห็น และทัศนคติในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร